

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Groen en Water van 22 mei 2019

Voorzitter:

mw. D. van Ulzen

Aanwezig:

drs.ing. P. van den Berg (gedeputeerde), mw. drs. M.W.J. Maasdam (gedeputeerde), mw. A.M.A. Pennarts (gedeputeerde), J. Bart (GroenLinks), mw. W.A. de Boer-Leijnsma (PvdA), mw. E.J. Broere-Kaal (PVV), G. Çoban (DENK), mw. F. Demir (DENK), H. van Deún (PVV), mw. M. van Elteren (GroenLinks), ir. H.P. van Essen (GroenLinks), mw. J.C.A.M. van Gilse BSc (VVD), mw. N. de Haan (ChristenUnie), F. Hazeleger (SGP), drs. K. de Heer (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), mw. M. de Jong (GroenLinks), dr. A.R.S. Karatas (GroenLinks), mw. H.J. Keller (PvdD), mw. T. Koelewijn (CDA), mw. O. de Man (VVD), ir. R.G.H. van Muilekom (PvdA), drs. J.H. van Oort (ChristenUnie), A.J. Schaddelee (ChristenUnie), T. Schipper (SP), W. van der Steeg (PvdD), mw. L.E. Veen (D66), W.J.A. Weijers (FvD), C. Westerlaken (CDA), mw. ir. M. de Widt (D66) en C. van Wijk (FvD)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

mw. C. Selman (griffier) en mw. M.J. Strijbos-Vermeulen (verslag)

---

1. OPENING EN ALGEMEEN

1.1 Opening

De voorzitter, mevrouw Van Ulzen, opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Er volgt een korte voorstellingsronde.

1.2 Vaststellen agenda

De voorzitter deelt mee dat twee verzoeken tot opwaarderen op een volgende agenda RGW terugkomen. Het PCL-advies Evaluatie en toekomst van de PCL wordt met een behandelvoorstel geagendeerd in september, na de kennismakingsgesprekken. De Voortgangsrapportage Integraal Gebiedsprogramma is op de Termijnagenda geplaatst voor behandeling in het vierde kwartaal van 2019. Bij agendapunt 2.4 is een memo van GS meegestuurd in reactie op vragen van GroenLinks. De heer Van Essen laat weten dat de beantwoording voldoende is en dat het punt niet besproken hoeft te worden. Met inbegrip van deze wijziging wordt de agenda vastgesteld.

1.3 Mededelingen

- Gedeputeerde Maasdam memoreert de motie betreffende kinderboerderijen die bij de behandeling van de Landbouwvisie en de Samenwerkingsagenda Landbouw aan de orde was. In gesprekken met drie kinderboerderijen kwam naar voren dat zij met name aanlopen tegen financiële problemen, tegen het gebrek aan een netwerk en tegen de diversiteit in beleid van gemeenten. Op 1 juli 2019 zal er tussen 10 uur en 14 uur een eerste gesprek met de kinderboerderijen zijn. De commissieleden zullen hiervoor een uitnodiging van de griffie ontvangen met het programma en de genoemde motie.

De heer Çoban informeert of het gesprek alleen met de drie kinderboerderijen wordt gevoerd. Gedeputeerde Maasdam benadrukt dat alle kinderboerderijen in de provincie uitgenodigd worden.

Mevrouw Hoek vraagt of er verslaglegging plaats zal vinden. Voor fracties met één zetel is het niet altijd mogelijk alle bijeenkomsten bij te wonen.

De grote financiële problemen van één van de drie kinderboerderijen zijn haar bekend. Het is moeilijk om vergunningen te krijgen om geld te kunnen genereren. Haar fractie zou dit punt graag geagendeerd zien. Gedeputeerde Maasdam denkt dat dit punt ter sprake zal komen en zegt toe dat er verslaglegging plaatsvindt.

- Gedeputeerde Van den Berg deelt mee dat hij op 17 mei jl. gesproken heeft met twee wethouders van Utrechtse Heuvelrug, met de schout-bij-nacht, de plaatsvervangend commandant en staatssecretaris mevrouw Visser over de huisvesting van het Korps Mariniers in de Marinierskazerne in Doorn. Er is niet meer duidelijkheid gekomen over een eventueel vertrek en de planning daarvan. In september vindt weer een gesprek plaats. De gedeputeerde hoopt dat er voor de zomer meer duidelijkheid komt. Het punt is helder bij de staatssecretaris.

De heer Van Deún wijst erop dat dit punt wellicht opgeschoven kan worden op de Termijnagenda. Gedeputeerde Van den Berg zegt toe dat GS de Staten zullen informeren zodra er ontwikkelingen zijn.

1.4 [Verslag Statencommissie RGW 4 februari 2019](#)

Het verslag wordt conform vastgesteld.

1.5 Rondvraag

Mevrouw Koelewijn verwijst naar de uitnodiging voor de informatiebijeenkomst over de Regio Deal Foodvalley op 12 juni aanstaande. De Staten ontvangen tegelijk andere signalen over de Regio Deal. Dat werkt verwarrend. Zij vraagt of het mogelijk is om de commissie bij te praten over de stand van zaken en informeert naar de insteek van de provincie Utrecht daarbij. Ook informeert zij naar wat de Staten de komende weken kunnen verwachten met betrekking tot de Regio Deal.

Mevrouw Maasdam licht toe dat de ambitie is om dit in de Statenvergadering van 10 juli voor te leggen. Er zijn overheden, kennisinstellingen maar ook bedrijven bij betrokken. Op 24 mei heeft GS weer een gesprek hierover en met het oog hierop is de bijeenkomst op 12 juni gepland. De Staten kunnen zo worden meegenomen in de eindversie, voordat het onderwerp in de commissie en in de Staten voorligt. Het budgetrecht ligt immers bij PS.

De Regio Deal kent een drietal sporen: transitie in de landbouw, een leven lang gezondheid en het delen van kennis. De inzet is om de middelen van de provincie zo goed mogelijk neergezet te krijgen.

1.6 [Termijnagenda versie 1 mei 2019](#)

De heer De Heer vraagt of de Termijnagenda zo snel mogelijk actueel gemaakt kan worden.

De voorzitter zegt toe dit op te nemen met de griffie.

Gedeputeerde Maasdam deelt mee dat twee punten van de Termijnagenda als afgedaan kunnen worden beschouwd.

- Bovenaan pagina 2 staat 'In IPO-verband schaderegeling wild aankaarten en beeld kosten provincie Utrecht'. Dit is in november afgedaan en de betreffende memo is opgenomen in het Stateninformatiesysteem.
- Het 'Memo dd 27-2-2019 taxatie ganzenschade' betreft een specifieke casus van een agrariër die een lagere tegemoetkoming kreeg dan voorgaande jaren. Dit punt heeft voorgelegd bij de bezwarencommissie BII12 en het is afgewezen. De gedeputeerde heeft hierover een memo gestuurd.

2. RUIMTE EN WONEN

2.1 [SB voornemen vervolg motie 145 ontwikkeling bedrijventerreinen](#)

De voorzitter geeft het woord aan de eerste inspreker bij dit agendapunt.

Mevrouw Kooijman uit Woerden spreekt in namens het bewonerscomité Kromwijkerdijk. Tevens krijgen de commissieleden via de griffie een map met informatie uitgereikt.

De inspreektekst van mevrouw Kooijman wordt als bijlage 1 aan dit verslag toegevoegd.

Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft de commissieleden gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer Coban vraagt of de genoemde alternatieven voorstellen zijn van het bewonerscomité of van de gemeente Woerden.

Mevrouw Kooijman licht toe dat de gemeente Woerden onderzoek verricht naar de vijf alternatieven. Deze zijn in de gegeven informatie te vinden.

Mevrouw Hoek vraagt of de datum van het definitieve besluit van de gemeente Woerden bekend is. Mevrouw Kooijman laat weten dat dit besluit in het najaar zal vallen. De gemeente Woerden is van plan om in juni of juli de provincie in te lichten over de keuze.

De voorzitter dankt mevrouw Kooijman voor haar bijdrage.

De voorzitter geeft het woord aan de tweede spreker bij dit agendapunt. Mevrouw Doornenbal is burgemeester van Renswoude en spreekt in namens de gemeenten Bunschoten, Lopik, Montfoort, Renswoude, Rhenen, Woerden en IJsselstein. De inspreektekst van mevrouw Doornenbal wordt als bijlage 2 aan dit verslag toegevoegd. Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft de commissieleden gelegenheid tot het stellen van vragen.

De heer De Heer memoreert dat één van de argumenten van het college is de grote onzekerheid rond de PAS. Dat is het nadeel van twee parallel lopende planMER's.

Mevrouw Doornenbal geeft aan dat de uitspraken van de discussie en de rechtszaak moeten worden afgewacht, wellicht kunnen dan volgende stappen concreter en makkelijker gemaakt worden. Zowel de gedeputeerde als de gemeenten wachten hierop.

De heer De Heer vraagt of mevrouw Doornenbal ermee akkoord gaat dat de rechterlijke uitspraak wordt afgewacht.

Mevrouw Doornenbal antwoordt bevestigend. De uitslag is van belang omdat dan duidelijk is wat de uitgangswaarde wordt (0,05 of 0) en welke mitigerende maatregelen daar tegenover zouden moeten staan. In juni zou de uitspraak er kunnen zijn.

Mevrouw Doornenbal spreekt namens zeven gemeenten. Mevrouw Hoek vraagt wat de gemeenten bindt. Mevrouw Doornenbal licht toe dat dit zeven gedupeerde gemeenten zijn die buiten de vorige partiele herziening gevallen zijn. De uitbreidingen van de bedrijventerreinen waren voorzien om in december 2018 vastgesteld te worden door PS. De NMU gaf echter middels een zienswijze aan dat de locaties door een planMER beoordeeld hadden moeten worden. Deze gemeenten hebben bedrijven die heel graag willen uitbreiden.

Mevrouw Koelewijn vraagt of de uitspraak van de Raad van State in juni is meegenomen in de aanname over de planning, dat het alternatief in juni 2020 aan de orde zou kunnen zijn.

Mevrouw Doornenbal meent dat de vraag is welke kant het op gaat en wat de vervolgstappen zijn. Zij verwacht dat dit een richtinggevende uitspraak zal zijn.

De voorzitter dankt mevrouw Doornenbal voor haar bijdrage.

De voorzitter geeft het woord aan de derde spreker bij dit agendapunt.

De heer Van Zelst spreekt in namens drie Woerdense ondernemers van het project De Voortuin in Woerden; Elektro Internationaal, Van der Woude Auto's en QBTEC.

De inspreektekst van de heer Van Zelst wordt als bijlage 3 aan dit verslag toegevoegd. Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft de commissieleden gelegenheid tot het stellen van vragen.

In februari heeft de gemeente Woerden op een informatieavond gesteld aan de slag te gaan met de vijf locaties en de gemeente zou met iedereen in gesprek gaan. De heer De Heer vraagt of de gemeente

Woerden in de afgelopen twee maanden contact heeft gezocht bij haar keuze tussen de vijf terreinen en hoe De Voortuin hierbij scoort.

De heer Van Zelst licht toe dat de vijf terreinen als schuifruimtes zijn genoemd. De Voortuin valt daarbuiten. De initiatiefnemers van De Voortuin en de gemeente maken deel uit van een projectgroep. Er wordt dus continu onderling gesproken. Er is ook een project Voortuin II. Dit project is op de informatieavond in februari besproken. Hierover bestaat wat verwarring.

Mevrouw Koelewijn vraagt of het zo is dat De Voortuin al zover voorbereid is, dat op het moment dat het bestemmingsplan wordt vastgesteld, de paal de grond in kan.

De heer Van Zelst bevestigt dit. Men is bezig met het schrijven van het bestemmingsplan.

De heer Van Muilekom memoreert de opmerking van de inspreker dat er geen verband is met de PAS en stikstofuitstoot. Hij vraagt of de inspreker dit met 100% zekerheid kan zeggen.

De heer Van Zelst benadrukt dat in het onderzoek van Tauw alle zeven uitbreidingen van industrieterreinen onderzocht zijn op stikstofuitstoot en afstand tot Natura 2000-gebieden. De bedrijven zitten nu al onder de grens van 0,05 en zouden mitigerende maatregelen kunnen nemen om zo richting nul te gaan.

De heer Çoban vraagt of het alleen deze drie bedrijven betreft.

De heer Van Zelst bevestigt dat er vooralsnog drie eigenaren van grond zijn.

De voorzitter dankt de heer Van Zelst voor zijn bijdrage.

De voorzitter sluit dit gedeelte af en gaat over tot bespreking van de Statenbrief.

De voorzitter deelt mee dat dit punt is opgewaarderd door de fracties van de SGP, PvdA, CDA, PVV en ChristenUnie.

De heer Hazeleger wijst erop dat het onderwerp al lang speelt. In 2016 heeft de SGP een amendement ingediend over het uitbreiden van het bedrijventerrein van Renswoude met een hectare. Dit werd weggestemd. In plaats hiervan werd een motie ingediend door D66 om breder te inventariseren welke gemeenten dringend behoefte hadden aan een kleine uitbreiding van een bedrijventerrein. Daaruit kwamen zeven gemeenten. Twee jaar later lag er eindelijk een voorstel om dat te gaan realiseren. Een halve week voordat het voorstel besproken zou worden, werd het teruggetrokken omdat er geen MER-procedure was uitgevoerd.

Dat is vijf maanden geleden en nu ligt er een pittige brief voor van de zeven gemeenten. Er was een bestuurlijk en een ambtelijk overleg gepland maar beide werden op het laatste moment afgezegd 'zonder dat inzicht werd gegeven in wanneer wij weer een reactie tegemoet kunnen zien'. 'Ook zijn wij niet tevreden over de wijze waarop de provincie met ons samenwerkt, of liever gezegd niet met ons samenwerkt. Wij worden op dit moment op geen enkele manier betrokken'. De SGP is erg geschrokken van de brief, hoort graag van de gedeputeerde hoe dit heeft kunnen gebeuren en of hij erin geslaagd is om dit in de laatste bijeenkomst wat goed te maken.

Het is zaak deze gemeenten zo gauw mogelijk een uitbreiding te gunnen. Het kan niet zo zijn dat dit in de grote pot bij de Omgevingsvisie terecht komt zodat gemeenten, die al een jaar wachten op uitbreiding, moeten afwachten of hun rechten worden gehonoreerd of dat andere gemeenten voorgaan. Zijn fractie wil zo snel mogelijk aan de slag hiermee.

Mevrouw De Boer-Leijmsma wordt graag geïnformeerd over de stand van zaken. Duidelijkheid is nu het meest belangrijk. Er moet niet te lang gedraald worden. De gekozen lijn moet worden ingezet.

Volgens mevrouw Koelewijn geeft de voorliggende Statenbrief geen uitwerking aan de motie 145 en dus ook niet aan het verzoek om zo snel mogelijk tot een oplossing te komen.

In het bijgevoegde rapport, de voortoets van Tauw, staan fouten. Op pagina 4 bij tabel 1.1 wordt bijvoorbeeld bij de gemeente Bunschoten een afstand aangegeven tot het meest nabije Natura 2000-gebied van 16 kilometer, de Veluwe. Maar dat moet Arkenheem zijn, wat maximaal 3 tot 4 kilometer is. Daarmee zijn de uitkomsten van de berekeningen met betrekking tot dit industrieterrein op zijn minst discutabel. Zij vraagt wat dit betekent voor de waarde en de geloofwaardigheid van de voortoets. In de beantwoording worden aannames gebruikt over de voortgang van de Omgevingsvisie/Omgevingsverordening. Ervaring bij andere provincies laat zien dat dit minimaal anderhalf tot twee jaar zou kunnen innemen. Dat is ook door de gemeenten ingebracht. Binnen de zeven betrokken gebieden zou sprake kunnen zijn van twee snelheden en hier wordt geen gebruik van gemaakt. Dat is niet in lijn met de cultuurverandering die noodzakelijk is voor een succesvolle implementatie van de Omgevingswet. De provincie moet geen hindermacht zijn. Het CDA kan volledig instemmen met hetgeen door betrokken gemeenten wordt ingebracht over een 3^e partiele herziening van de PRV, exclusief voor de zeven gebieden.

Mevrouw Broere sluit zich hierbij aan. Het verschuiven naar de Omgevingsvisie kan een zo grote vertraging opleveren dat de provincie ongeloofwaardig overkomt. Het kan 2020 worden voor de Omgevingswet een keer wordt aangenomen, áls hij wordt aangenomen.

De heer De Heer wijst op de voor- en nadelen van de keuze die GS hebben gemaakt. Voor de ChristenUnie is de kwaliteit van de besluitvorming doorslaggevend. Er moet zorgvuldig een goed traject worden doorlopen, maar dit moet ook zo snel mogelijk. GS hebben een spoor gekozen. Hij vraagt of het mogelijk is om, als er meer duidelijkheid is over de PAS-regelingen na de gerechtelijke uitspraak, alsnog de partiele herziening op kleine schaal parallel op te starten, twee trajecten naast elkaar.

Gedeputeerde Van den Berg stelt dat het traject geen schoonheidsprijs verdient, met name het feit dat de gedeputeerde op een zeer laat moment het zorgvuldige besluit moest nemen om deze bedrijventerreinen niet op te laten nemen in de aanpassing van de PRS/PRV. Dat heeft te maken met de onzekerheid die speelt rond de effecten van de PAS op bouwactiviteiten, dus ook op de zeven noodzakelijke uitbreidingen. Het zijn zeven bedrijventerreinen die na zeer intensieve gesprekken, zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau, met de desbetreffende gemeenten als gehonoreerd zouden kunnen worden beschouwd, ware het niet dat door derden bezwaar is gemaakt. Op grond daarvan is er zorgvuldig gespit in een tamelijk fluïde discussie als het gaat over de jurisprudentie over de PAS. Dat leidde ertoe dat GS tot het besluit kwamen. PS namen een motie aan waarin werd gesteld dat GS hiermee aan de slag moesten.

De gedeputeerde vindt het van belang zorgvuldig te handelen en de Staten te informeren over de consequenties van een eventuele start van een 2^e partiele herziening om de bedrijventerreinen alsnog mogelijk te maken. Het is de keuze van het college om dit mee te laten lopen met de Omgevingsvisie. De gedeputeerde heeft geprobeerd hieraan duiding te geven, ook in de plannen, ook door een voortoets te laten doen door een bureau dat dit vaker doet. Daarbij is men uitgegaan van een praktische waarde van 0,05 mol als het gaat om de dichtheid van een eventuele belasting van de Natura 2000-gebieden. Dit is een praktische norm die vaak gebruikt wordt. GS hebben hier ook een juridische toets op laten doen waaruit blijkt dat iedere vorm van belasting op de Natura 2000-gebieden, dus boven de nul, consequenties kan hebben voor het eventuele niet doorgaan van dergelijke bedrijventerreinen. Dus ook voor de bedrijventerreinen waarover de derde inspreker zojuist sprak. Ook al gelden hier waarden tussen 0,05 en nul, er is geen garantie. Dat is lastig. Van Rijkswaterstaat tot gemeenten wachten in spanning af hoe de PAS uit gaat vallen. Daarbij erkent de gedeputeerde dat er grote noodzaak tot uitbreiding is. Er zijn twee vraagstukken. Misschien doet dit recht aan de vraag van de SGP hoe het proces gelopen is. Er is tussentijds aangegeven dat de onderzoeken nog niet zijn afgerond, dit moet zorgvuldig worden gedaan. Dit is doorgegeven aan de gemeenten. Zodra de onderzoeken klaar zijn, dit is eind april, zouden GS in gesprek gaan met de gemeenten. De gedeputeerde meent zeer zorgvuldig gehandeld te hebben en gaat ervan uit dat de lucht opgeklaard is.

De gemeenten in kwestie denken een risico te lopen als zij mee gaan lopen in de totale Omgevingsvisie, als zij dus niet meer preferent zijn en misschien niet meer de bedrijventerreinen zijn die een kans maken

om gehonoreerd te worden vanuit dezelfde systematiek. De gedeputeerde vindt dit een terecht punt. Ook hij kan dit niet inschatten.

Een eventuele passende beoordeling en een MER heeft op het niveau van een structuurvisie nog niet eerder plaatsgevonden in Nederland. Het wordt een parallel traject op onderdelen. Ook daarbij is er niet de garantie dat deze terreinen, die op het moment op de nominatie staan om preferent gehonoreerd te worden, die honorering ook krijgen. De gedeputeerde kan de doorlooptijd ervan en de Omgevingsvisie een beetje inschatten, het is de doorlooptijd zoals die in de planning is afgesproken. Begin 2020 komen GS met de ontwerp Omgevingsvisie en PS hebben besloten, los van wat het Rijk doet, dat in 2021 de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening klaarliggen.

Het college kan geen juridische zekerheid bieden met betrekking tot het snel honoreren van de bedrijventerreinen. Al had de gedeputeerde dit graag zelf anders gezien.

De heer Hazeleger geeft aan dat de keuze van de SGP zou zijn om deze gemeenten met spoed voorrang te geven boven alle andere gemeenten omdat zij al lang wachten op de uitbreidingen.

De gedeputeerde gaf aan dat het voor het eerst is dat een MER-procedure wordt doorlopen op het niveau van een structuurvisie. Spreker zou dit graag toegelicht krijgen.

Mevrouw De Boer-Leijnsma vraagt of zij goed begrepen heeft dat de route is gekozen vanwege zorgvuldigheid en toekomstbestendigheid. Zij vraagt was er fout gaat als het wel op de voorgestelde wijze wordt gedaan.

Mevrouw Koelewijn vraagt hoe de gedeputeerde kan garanderen dat hetgeen hij nu in gang zet niet een selffulfilling prophecy is. Door het verlengen van de periode waarin de bedrijventerreinen gerealiseerd worden, zou het kunnen zijn dat de drie bedrijven waarover de derde inspreker sprak, naar elders vertrekken. Dan is er geen vraag meer in de bewuste gemeenten en volgens haar is dat een foute keuze voor de leefbaarheid op het platteland. De gedeputeerde suggereerde dat de zeven bedrijventerreinen buiten de boot zouden kunnen vallen bij de Omgevingsvisie. Daarnaast kan het zijn dat binnen de structuurvisie de MER- rapportages een bijzondere rol krijgen. De vraag is of dit nodig is. Op het moment dat naar een 3^e partiele herziening gegaan kan worden, kan dit worden voorkomen.

De heer De Heer vraagt GS toe te zeggen dat, als er een gerechtelijke uitspraak is, PS binnen twee dagen een memo ontvangen met daarin de consequenties voor dit dossier met daarbij een voorstel om al dan niet een parallel spoor te starten.

Mevrouw De Man constateert dat het lijkt of de gedeputeerde de vraag naar bedrijventerreinen doorschuift om een goede belangenafweging te maken. Het gaat hierbij echter ook om ruimte om binnen de PAS-maatregelen de depositie te regelen. Als de bedrijventerreinen het opgebruiken, is er geen ruimte meer voor andere functies in de provincie, functies waarover men misschien van gedachten wil wisselen in de Omgevingsvisie. Het is dus wel degelijk van belang dat er eerst een oplossing komt voor de bedrijventerreinen zodat zij die ruimte in ieder geval kunnen pakken. Zij vraagt of de gedeputeerde het hiermee eens is.

Mevrouw Hoek vraagt of eventuele schadeclaims zijn meegenomen in het traject. Het zou zo kunnen zijn dat bedrijven die niet kunnen uitbreiden daardoor in de knel komen voor wat de inkomsten betreft. Zijn daar voorzieningen voor getroffen of afspraken over gemaakt?

In reactie op de vraag om een toelichting van de SGP antwoordt gedeputeerde Van den Berg dat een passende beoordeling en een MER voor het eerst op structuurvisieniveau de consequentie is die de juristen trekken op grond van de structuurvisie zoals de provincie Utrecht die heeft vormgegeven en niet de andere provincies. Utrecht wijst plekken aan, andere provincies hebben criteria waaraan men moet voldoen waarna nagedacht wordt over waar dit zou moeten. Het specifieke aanwijzen leidt ertoe dat de

structuurvisie als planfiguur wordt beschouwd die onder een passende beoordeling/MER komt te vallen. Dit is nog nooit gedaan.

De heer Hazeleger merkt op dat in 2013 en 2016 ook plekken zijn aangewezen.

Gedeputeerde Van den Berg benadrukt dat er geen sprake was van een passende beoordeling en een MER op structuurvisieniveau. Dat ligt bij bestemmingsplannen van gemeenten. Dit betekent dat dit niet alleen voor bedrijventerreinen gedaan moet worden, maar voor de hele structuurvisie. Dat maakt het lastig.

Desgevraagd door mevrouw De Boer-Leijnsma licht de gedeputeerde toe wat fout kan gaan: de grote onduidelijkheid is of een partiële herziening tot resultaat leidt. In een onzekere juridische situatie met betrekking tot PAS kunnen GS niet de uitspraak doen dat het goed komt. GS hebben te maken met regelgeving, de Europese regelgeving, die in beweging is. Dit is niet in te schatten.

De heer Hazeleger benadrukt dat het de fracties er volgens hem om gaat dat de provincie het signaal uitzendt ervoor te gaan. Dat gebeurt niet door te zeggen dat het meegenomen wordt bij de Omgevingsvisie waarbij het in de grote pot gestopt wordt, maar door te zeggen dat de provincie het nu met voorrang gaat behandelen met een partiële herziening.

Gedeputeerde Van den Berg vindt het zijn taak om de Staten goed te informeren over eventuele consequenties van een dergelijk dapper besluit. Maar als de Staten later teruggefloten worden, zullen zij GS zeggen dat zij gewaarschuwd hadden moeten worden. Dat is de reden waarom de gedeputeerde een pas op de plaats wil maken.

De heer Hazeleger vraagt naar de negatieve gevolgen voor de zeven gemeenten als PS het op de door hem geschetste manier oppakken.

Gedeputeerde Van den Berg geeft aan dat het een onzekere situatie geeft. Het kan zijn dat de aanvragen dan niet gehonoreerd worden.

Mevrouw De Boer-Leijnsma vraagt of de gedeputeerde bedoelt dat de bedrijven opnieuw de gehele procedure zouden moeten doorlopen.

Gedeputeerde Van den Berg licht toe dat het niet zozeer bij de bedrijven maar bij de gemeenten ligt. De gemeenten moeten, ook in het licht van de bestemmingsplannen, een passende beoordeling en een MER-toets doen. Als GS dit doen op provinciaal niveau, betekent dit nog niet dat de bedrijventerreinen de toets doorstaan op bestemmingsplanniveau. Dat is de onzekerheid hierbij.

Mevrouw Koelewijn sluit zich aan bij de ChristenUnie, het besluit in juni zou als uitgangspunt genomen moeten worden. Op dat moment is duidelijk wat het risico is. Zij doet een dwingend en dringend beroep op de gedeputeerde.

Gedeputeerde Van den Berg antwoordt dat er geen zekerheid is dat er in juni daadwerkelijk een besluit komt. Het is een lastige problematiek en hij meent dat hij het de Staten verschuldigd is om een bijeenkomst te organiseren. De gedeputeerde zegt toe dat, zodra de gerechtelijke uitspraak er ligt, GS zo snel mogelijk een bijeenkomst zullen organiseren waarin de positie van de provincie met betrekking tot de stikstofdepositie in de gehele provincie duidelijk gemaakt wordt en de provinciale ruimtelijke plannen (wegen, woningen, bedrijventerreinen) kenbaar gemaakt worden. Het is dan aan de Staten om de uitslag mee te nemen in de Omgevingsvisie of in een partiële herziening.

De gedeputeerde antwoordt mevrouw Koelewijn dat hij niet kan garanderen dat de zeven bedrijventerreinen straks niet buiten de boot vallen. Die afweging moet dan gemaakt worden.

Mevrouw Hoek informeerde naar schadeclaims. De gedeputeerde meent dat er geen zodanige toezeggingen zijn gedaan dat er een claim door een bedrijf gelegd kan worden. Het is wel evident dat de bedrijven graag willen uitbreiden omdat zij anders knel lopen in hun bedrijfsvoering of keuzes moeten maken die de provincie niet welgevallig zijn vanuit een economisch perspectief, met name wat werkgelegenheid betreft. Er zijn geen voorzieningen getroffen in het kader van bijvoorbeeld planschade.

De heer De Heer vraagt of de informatiebijeenkomst over de onzekerheden die de PAS met zich meebrengt zo snel mogelijk georganiseerd kan worden.

Mevrouw De Man herinnert aan haar vraag of het risico er is dat de ruimte die beschikbaar is voor de bedrijven wordt opgebruikt door andere functies.

Gedeputeerde Van den Berg vindt dit een politieke vraag. Het punt is of PS verstandig met de provincie willen omgaan en hierin een brede afweging willen maken. Bij de Omgevingsvisie kan die afweging in zijn totaliteit worden gemaakt.

De voorzitter vraagt de commissieleden of zij ermee akkoord gaan dat dit debat na de toegezegde informatiebijeenkomst verder wordt gevoerd. De commissieleden gaan hiermee akkoord.

De voorzitter sluit de bespreking van dit agendapunt af.

De voorzitter deelt mee dat bij agendapunt 2.4 iemand zal inspreken. Daarom wordt het punt naar voren gehaald op de agenda en voor agendapunt 2.2 besproken.

2.4 SB ruimtelijke kader Paleis Soestdijk

De voorzitter deelt mee dat dit punt is opgewaarderd door de fractie van GroenLinks. Die fractie heeft laten weten dat de beantwoording voldoende is en dat het punt niet besproken hoeft te worden.

De voorzitter geeft het woord aan een spreker bij dit agendapunt.

De heer De Gelder is directeur van Paleis Soestdijk en spreekt in mede namens mevrouw Meijer-Bergmans, oprichtster van het bedrijf dat eigenaar is van Paleis Soestdijk.

De insprektekst van de heer De Gelder wordt als bijlage 4 aan dit verslag toegevoegd.

Kortheidshalve zij daarnaar verwezen.

De voorzitter geeft de commissieleden gelegenheid tot het stellen van vragen.

Mevrouw Broere vindt de plannen prachtig. Zij verbaast zich echter over de grootte van het hotel. Een hotel met 120 kamers zal veel drukte geven en zij vraagt zich af of dit niet kleiner kan.

De heer De Gelder licht toe dat geprobeerd is te zoeken naar een optimale omvang. Het hotel heeft een bepaald volume nodig in combinatie met de activiteiten die worden ontplooid in het Paleis. Er komt niet een groot gebouw, maar een aantal monumentale gebouwen die er al zijn, bijvoorbeeld de stallen, worden onderdeel van het hotel. Dit wordt aangevuld met gebouwen in paviljoenvorm. De ontwerpen zijn nog niet klaar, maar deze gebouwen mogen niet al te hoog of te groot zijn.

Mevrouw Broere wijst erop dat een hotel van een dergelijke grootte ook veel verkeer aantrekt.

De heer De Gelder deelt mee dat er een groot verkeerskundig onderzoek gaande is, de provincie en de gemeenten Baarn en Soest werken hieraan mee. Op basis van deze rapporten worden de definitieve plannen pas gemaakt.

Mevrouw De Jong verwijst naar de motie die is aangenomen in de gemeenteraad van Baarn. De gemeente Baarn heeft randvoorwaarden geformuleerd voor de verdere ontwikkeling. Haar fractie gaat ervan uit dat het plan aan die randvoorwaarden voldoet.

Mevrouw Hoek meent dat omwonenden last krijgen van geluidshinder bij grotere evenementen. Zij vraagt of de spreker van plan is de evenementen doorgang te laten vinden.

De heer De Gelder benadrukt dat het organiseren van heel grote evenementen op zich niet het doel zal zijn. Het doel is om te innoveren en van Paleis Soestdijk een plek te maken waar men dingen laat zien waar Nederland goed in is op het gebied van energie, voedsel, water. Dit is bedoeld voor het grote publiek maar ook voor bedrijven en instellingen, handelsmissies en educatie.

Het is heel bijzonder om op een dergelijke plek af en toe een evenement te hebben, dit trekt ook nieuw publiek aan. Er worden al vier jaar concerten gegeven bij het Paleis, in 2018 waren dit 19 concerten. Duizenden mensen uit Baarn en Soest komen met plezier naar die evenementen. Dit aantal was te groot en men heeft de omgeving beloofd, los van het feit dat de gemeente uiteindelijk over het

evenementenbeleid gaat, om niet meer dan 10 concerten aan de voorkant van het Paleis in de tuin na te streven.

Mevrouw Hoek wijst erop dat een streefbeeld van 35 lawaaidagen genoemd wordt in een brief. Er is een evenementenbeleid van de gemeente Baarn waarin staat dat op de locatie 35 evenementen mogen plaatsvinden. De heer De Gelder benadrukt dat het zoeken naar paaseieren met kinderen uit Baarn of een televisie-uitzending van omroep MAX ook evenementen zijn. Het is van belang om te onderscheiden wat volgens de letter van de wet een evenement is en wat een muziekconcert is. Dat is niet hetzelfde. Paaseieren zoeken zou bij wijze van spreken elke dag gedaan moeten kunnen worden, maar voor evenementen die veel geluid opleveren wordt niet het onderste uit de kan nagestreefd.

De voorzitter sluit de bespreking van dit agendapunt af.

2.2 SB 1^e partiële herziening PRS/PRV

De voorzitter deelt mee dat dit punt is opgevaardigd door de fractie van de PVV.

Mevrouw Broere wijst erop dat in 2016 is besloten om te onderzoeken of het mogelijk is het bedrijf van de heer Dorresteyn te verplaatsen naar de Peter van den Bremerweg in Soest. Bij de laatste herziening hebben PS een motie aangenomen waarin staat dat, zo gauw de gemeente Soest toestemming geeft aan Dorresteyn om te gaan bouwen, PS onmiddellijk starten met de herziening van de PRS/PRV. Nu zou die motie zijn afgedaan. Dit kunnen echter alleen PS besluiten en niet GS. De PVV pleit ervoor dat de motie blijft staan tot het onderzoek van de gemeente Soest is afgerond. Dit loopt tot september 2021. De motie is nodig als er een oplossing komt in de gemeente Soest.

Gedeputeerde Van den Berg heeft de motie als afgedaan beschouwd omdat het traject conform de motie is doorlopen. De gemeente Soest zou de ruimte bieden om dit aan de zuidkant mogelijk te maken, Peter van den Bremerweg 1-3, als dan ook de partiële herziening gestart wordt. De huidige gemeenteraad en het college van Soest hebben het beleid gewijzigd in het traject dat gemeente en provincie gezamenlijk doorlopen hebben. GS hebben dus een overweging nodig waarom het een provinciaal belang is om in dit individuele geval een partiële herziening te starten contrair aan datgene wat in de gemeenteraad is afgesproken. Als PS aangeven dat dit gedaan moet worden, zijn GS hiertoe bereid. Dit heeft echter geen kans van slagen. Het moet duidelijk zijn dat Soest en de provincie samen die richting op gaan. Soest heeft aangegeven een uiterste krachtsinspanning te doen om te kijken of er in de buurt of in de provincie mogelijkheden zijn om het bedrijf voort te zetten. Dit zijn goede gesprekken maar de uitkomst is nog niet duidelijk. Het is aan de gemeente Soest om hier een antwoord op te geven.

Het lijkt mevrouw Broere dat de motie in stand gehouden moet worden tot er zekerheid is over de situatie. De gemeenteraad is nog steeds heel verdeeld. Het bureau dat zich hierover buigt heeft de tijd tot september 2020. Als het college bijvoorbeeld zou vallen, verdwijnt de motie.

Zij vraagt de fracties die de motie indertijd steunden om hiermee akkoord te gaan.

De heer Schipper sluit zich aan bij de PVV. De motie was niet alleen ingegeven door het ruimtelijke kader. De Staten wilden een goede oplossing voor de boer. De motie is nodig als drukmiddel.

Ook de PvdA sluit zich aan bij de PVV. Mevrouw De Boer-Leijnsma laat weten het belangrijk te vinden dat dit op een adequate wijze wordt afgedaan. Zolang het nog speelt in de gemeente Soest, kan de motie niet als afgedaan worden beschouwd.

De heer Hazeleger sluit zich aan bij de PVV.

Mevrouw Hoek sluit zich aan bij de PVV en de SP.

De heer Weijers laat weten dat FvD zich hierbij aansluit. In de van een advocaat ontvangen brief wordt gesteld dat het juridische consequenties kan hebben. Wellicht is dat een provinciaal belang.

Mevrouw De Haan sluit zich aan bij de PVV. De advocaat geeft in de brief aan dat er een uitspraak moet komen over het beleid van de gemeente. Die wacht de CU graag af.

Mevrouw Koelewijn sluit zich aan bij de vorige spreker.

Gedeputeerde Van den Berg licht toe dat er twee zaken lopen, de motie zelf en het stopzetten van de partiële herziening. De partiële herziening is stopgezet. De gedeputeerde gaat akkoord met het in stand houden van de motie tot het moment waarop Soest een ander besluit neemt. Dan komt de motie terug in de Staten en kunnen die tot een partiële herziening besluiten.

De voorzitter concludeert dat de motie blijft staan.

De voorzitter sluit de bespreking van dit agendapunt af.

2.3 SB eerste reactie op conceptplan energielandschap Rijnenburg

De voorzitter deelt mee dat dit punt is opgewaarderd door de fracties van de PVV, PvdA, GroenLinks en VVD. De onderbouwing van de opwaardering is opgenomen in de agenda.

De heer Van Deún stelt dat Rijnenburg niet voor het eerst en niet voor het laatst op de agenda staat. Het is een pauzeland, in afwachting van grootschalige woningbouw. Het is een rode bol in de PRS. Het is bittere noodzaak dat er in de provincie 100.000 woningen worden gebouwd en dat de stad Utrecht sneller groeit dan verwacht. De PVV trekt in twijfel of windmolens op deze plek rendabel kunnen zijn als binnen elf jaar gebouwd moet worden. De windmolens staan er ook nog niet. Hij vraagt waarom niet wordt gekozen voor grootschalig bouwen met goed geïsoleerde woningen en zonnepanelen op de daken in plaats van voor windmolens en zonneparken. Dit is een politieke keuze. De PVV hoort graag hoe GS hierin staan en hoe de andere fracties erover denken.

De heer Van Muilekom herinnert aan de motie die VVD en PvdA een half jaar eerder hebben ingediend om tot een integrale gebiedsontwikkeling te komen. Hij meent dat het een kansrijk gebied is om energielandschap inhoud en vorm te geven, er zijn de nodige ambities. Tegelijkertijd is het van belang dat in het gebied, als het in de Omgevingsvisie wordt aangeduid als een uitleglocatie waar ontwikkeld gaat worden, woningbouw mogelijk is vanaf 2030. Dat vraagt iets van de inrichting van het energielandschap. Zijn fractie is blij met het initiatief van de VVD waarbij ervoor gezorgd wordt dat de provincie voor 1 juni een reactie geeft. Als het ook als woningbouwlocatie wordt aangewezen, wat hard nodig is, dan moet er het nodige gebeuren op het gebied van bijvoorbeeld mobiliteit. Als die datum gehaald moet worden, moeten er tijdig allerlei zaken in gang gezet worden.

De heer Bart kan zich grotendeels aansluiten bij de PvdA. Het is belangrijk dat er op integrale wijze naar het gebied wordt gekeken. Daarin ziet hij aanknopingspunten in de reactie van de VVD. Er is een enorme woningbouwopgave en een enorme opgave op het gebied van energietransitie. Tegelijk moet gekeken worden naar een gezonde leefomgeving. Het is van belang om naar het totaalplaatje te kijken. Dan zijn er zeker mogelijkheden om vanaf 2030 te kijken naar woningbouw. Dat komt ook terug in het voorstel van de gemeente. Het is belangrijk dat daarin ruimte blijft.

Het is op dit moment een brug te ver om een uitspraak te doen over de wenselijkheid van woningbouw op de locatie. Daarbij moet eerst gekeken worden of het gebied goed ontsloten kan worden, of er OV-knooppunten liggen.

De polder Rijnenburg is dertig jaar lang bestemd voor woningbouw en sinds 2001 geannexeerd door de gemeente Utrecht voor de woningbouwbehoefte van de stad Utrecht. Mevrouw De Man is van mening dat de pauze lang genoeg heeft geduurd. De markt is er klaar voor. Wat de VVD betreft, krijgt de eerste bewoner de sleutel op 1 januari 2030.

In de Statenbrief worden de moties afgedaan, maar de officiële reactie op de plannen moet nog worden verstuurd. De Staten hebben dus geen garantie dat de aangenomen motie van PvdA en VVD ook op die manier landt in de officiële reactie, zeker met de wisseling van het college. Daarom wil de VVD via een Statenbrede motie de boodschap nogmaals naar voren brengen richting de stad. De motie vreemd aan de orde van de dag wordt ingediend in de Statenvergadering van 27 mei. In de motie zal staan dat in de reactie van de provincie naar de gemeente Utrecht over het conceptplan voor het energielandschap Rijnenburg het belang van de polder Rijnenburg voor de provinciale woningbouwopgave moet worden benadrukt.

De fracties hebben de motie ontvangen. De VVD staat open voor aanvullingen en veranderingen om tot een zo breed mogelijk gedragen motie te komen.

Gedeputeerde Van den Berg heeft verschillende woordkeuzes gehoord met betrekking tot de integraliteit en geeft de fracties graag de gelegenheid om hierover te spreken.

Mevrouw Hoek sluit zich aan bij de VVD. De 50PLUS fractie zal de motie mede indienen.

De heer Van der Steeg laat weten de motie te kunnen steunen als de VVD de optie 'woningbouw' wil schrappen uit de tekst. Dan blijven over 'recreatie, natuur en energie' en dat is iets waar de PvdD waarschijnlijk achter kan staan.

De heer Weijers laat weten dat FvD de motie kan steunen als de VVD de optie 'woningbouw' handhaaft.

De heer Van Oort deelt mee dat de CU de motie kan steunen onder de voorwaarden die de heer Bart heeft genoemd.

De heer Schipper vraagt de VVD wat met grootschalig wordt bedoeld.

Hij mist het onderwerp waterberging, wat van belang is als men spreekt over integraliteit.

De woningbouw in 2030 is voor de SP niet keihard. Als men dan naar de motie kijkt, dan lijkt hij veel op motie 116a uit 2018.

De heer Bart verduidelijkt dat GL misschien achter de motie kan staan op het moment dat eruit wordt gehaald dat woningbouw 'gewenst is'. PS zou zich nog niet moeten uitspreken over de wenselijkheid. Zijn fractie is het wel eens met dat woningbouw mogelijk moet zijn.

Het belang van energiewinning aldaar moet goed terugkomen in de motie.

Mevrouw Veen deelt mee dat zij zich aansluit bij de PvdA. D66 wil integraal kijken naar woningbouw vanaf 2030 en het energielandschap zo inrichten dat dit mogelijk blijft.

D66 zal op een later moment terugkomen op de motie.

Mevrouw Koelewijn vindt de motie interessant. De CDA-fractie zal de motie bespreken en aan de hand daarvan zullen eventuele opmerkingen naar de VVD worden gestuurd.

Als gesproken wordt over 'de paal in de grond' is dit wel ambitieus, maar het is een mooi beeld.

De heer Coban vindt de motie sympathiek. De woningnood in Utrecht is bekend en hiermee wordt daarop ingespeeld. DENK zou daarbij graag aandacht voor de sociale woningbouw willen en vraagt de indiener van de motie daarover een specifieke paragraaf op te nemen. DENK zou dan achter de motie staan.

Mevrouw De Man beantwoordt de vragen als volgt:

- De SP vroeg naar waterberging. Omdat de motie eigenlijk is afgedaan, is hij er niet meer. Zij wil de motie versterken. De tekst van indertijd is in eerste instantie gebruikt om de motie vorm te geven. Natuurlijk valt water onder recreatie.

- Haar fractie gaat na of het woord 'gewenst' vervangen kan worden door 'mogelijk', zoals GL aangaf.
- In reactie op DENK merkt zij op dat woningbouw sociale woningbouw niet uitsluit. Wanneer men kijkt naar de behoefte aan woningen, dan zal sociale woningbouw hier onderdeel van uitmaken. De VVD zal nagaan of het expliciet benoemd moet worden.
- De SP vroeg naar de term 'grootschalig'. Hiermee wordt meer dan 5.000 woningen bedoeld. Er zijn maar weinig locaties zo groot als deze, het is de bedoeling dat een flink aantal woningen wordt toegevoegd.

Mevrouw De Man kijkt uit naar verdere reacties.

De heer Van Muilekom wijst erop dat de motie de volgende week in de Statenvergadering wordt besproken. Spreker neemt aan dat het college bereid is om op basis van de motie een reactie te geven aan de stad Utrecht voor 1 juni.

Gedeputeerde Van den Berg zegt toe de eventueel aangenomen motie door te sturen naar de gemeente Utrecht.

De voorzitter sluit de bespreking van dit agendapunt af.

3. NATUUR

3.1 SB Definitieve beheerplan Natura 2000 Kolland & Overlangbroek

De voorzitter deelt mee dat dit punt is opgewaardeerd door de fractie van de SGP.

De heer Hazeleger merkt op dat hier een groot aantal zienswijzen lag met nogal wat kritische opmerkingen van omwonenden. Zij geven aan, soms met onderbouwing, niet meegenomen te zijn. Hij vraagt zich af wat hier fout gegaan is en hoe dit opgelost wordt. Is er met hen gesproken naar aanleiding van de zienswijzen en zijn zij nu tevreden?

Gedeputeerde Maasdam begrijpt dat de SGP geschrokken is van de zeven zienswijzen. Zij hecht eraan om te beginnen met te verwijzen naar het PAS dat op 1 juli 2015 in werking is getreden. Het doel ervan is dat er een samenhangende aanpak komt die verzekert dat de provincie de doelstellingen voor de stikstofgevoelige gebieden van de Natura 2000-gebieden realiseert. Ook moet de groei van bedrijven mogelijk gemaakt worden in de omgeving van de Natura 2000-gebieden. In de PAS hebben de provincies zich verbonden en de wettelijke plicht gekregen om de herstelmaatregel rond de PAS uit te voeren. Daarvoor zijn gebiedsanalyses uitgevoerd die in 2015 ter inzage hebben gelegen. Daarna is de provincie hier vol mee aan de gang gegaan, er zit weinig speelruimte in omdat dit tijdig gerealiseerd moet worden. Op de ter inzage ligging van de gebiedsanalyses is destijds niet door deze partijen gereageerd. Voor de gebieden moet de provincie ook beheerplannen opstellen. Deze lagen nu voor en daarop kwamen de zeven reacties. De indieners van de zienswijzen reageren hoofdzakelijk op de PAS-maatregelen, die hier wel in zitten omdat er een inhoudelijke samenhang is, maar waarop niet meer gereageerd kan worden.

De provincie heeft permanent contact met de directbetrokkenen bij alle maatregelen die genomen worden. Bekeken wordt hoe de maatregelen rondom de PAS zoveel mogelijk in samenspraak met hen genomen kunnen worden. In het verleden waren er voorstellen rond grondaankoop, grondruil of uitbetaling van natschade. De provincie zal echter de PAS-maatregelen moeten nemen. Tot op heden kwamen GS niet tot overeenstemming met de betrokkenen. De provincie heeft O-gen en het waterschap als partijen die met hen in gesprek zijn.

Het beheerplan wordt benut om bezwaren tegen de PAS-maatregelen te uiten. GS begrijpen dat die zorgen leven. Er is niet veel speelruimte. Hopelijk komen GS er met de bezwaarmakers uit. GS zullen met hen in contact treden om tot mogelijke oplossingen te komen. Maar de provincie kan niet inleveren op de natuurdoelen.

Van de zeven indieners van zienswijzen hebben er inmiddels drie een beroep ingesteld.

De heer Hazeleger noemt een voorbeeld. In zienswijze 1 staat: 'Nu willen jullie op mijn grond de sloot dichtmaken met twee sluizen erin. Overleg is toch wel het minste wat wij mogen verwachten in deze.' Spreker concludeert dat er niet met de indiener is gesproken. Na het indienen van de zienswijze is blijkbaar ook niet met hem gesproken, want de gedeputeerde geeft aan dat dit nog gedaan wordt. Waarschijnlijk heeft deze indiener een beroep ingesteld. Als pas daarna met iemand gesproken wordt, is dat rijkelijk laat.

Gedeputeerde Maasdam benadrukt dat overleg en kijken hoe men tot een oplossing komt van belang is. De provincie heeft de wettelijke maatregelen uit te voeren. Er is veelvuldig overleg geweest, O-gen en HDSR hebben dit in opdracht van de provincie opgepakt en zijn hier nauw bij betrokken.

Deze individuele casus kan de gedeputeerde tijdens de vergadering niet overzien, maar zij weet dat er nadrukkelijk in overleg wordt gewerkt.

Gedeputeerde Maasdam zegt toe dat GS met de zeven indieners van de zienswijzen, waarvan er drie een beroep hebben ingesteld, in contact zullen treden om tot mogelijke oplossingen te komen. O-gen en HDSR hebben dit in opdracht van de provincie opgepakt.

Gedeputeerde Maasdam zegt toe dat zij de Staten op de hoogte zal houden van het proces.

De voorzitter sluit de bespreking van dit agendapunt af.

3.2 SB Vervolg verkoop kavels Dolderseweg

De voorzitter deelt mee dat dit punt is opgewaardeerd door de fractie van de PVV. De fractie heeft aangegeven niet te willen spreken over de inhoud van de geheime bijlagen. Mocht dit wel gebeuren, dan zal de voorzitter de vergadering schorsen.

De heer Van Deún memoreert dat het college aangeeft een bijeenkomst te willen organiseren. De PVV zou de bijeenkomst graag op zeer korte termijn zien. Het is inmiddels een hoofdpijndossier. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan zou hij graag een memo van het college ontvangen in aanvulling op de brief.

Gedeputeerde Maasdam vindt het van belang dat de Staten goed worden bijgepraat op het dossier en zegt toe haar uiterste best te doen om de bijeenkomst van college en fracties op een zo kort mogelijke termijn, in ieder geval binnen een maand, te plannen.

De heer Schipper informeert naar de status van een dergelijke bijeenkomst. Er bestaat niet zoiets als een geheime bijeenkomst. Dat zou een geheime commissievergadering of Statenvergadering moeten zijn. Hij vraagt of en hoe verslaglegging plaatsvindt.

Gedeputeerde Maasdam verwijst naar de griffie bij de vraag over verslaglegging.

Het lijkt haar goed om een informatiebijeenkomst te hebben waarin college en Staten echt met elkaar in gesprek kunnen over het dossier.

De voorzitter sluit de bespreking van dit agendapunt af.

3.3 SB Mastergrondexploitatie Hart van de Heuvelrug en Grondexploitatie project Vliegbasis Soesterberg

De voorzitter laat weten dat dit punt is opgewaardeerd door PVV, SGP en VVD. Zij verzoekt de aanwezigen om netjes om te gaan met de geheime bijlagen.

De heer Van Deún wil hier graag over spreken met het college en de andere fracties. De grex laat weliswaar een kleine verbetering zien, maar er liggen nogal wat valkuilen. Het aantreffen van verontreinigde grond die waarschijnlijk gesaneerd moet worden lijkt een vertraging op te leveren bij het bouwen van woningen. Rood zou dienen om groen te kunnen betalen, wat inmiddels uitgegeven is. De vraag is hoe lang het duurt en wat de gevolgen van uitstel van woningbouw zijn voor de begroting. Zorgt dat niet voor een gat in de begroting?

Spreker hoort graag wat het college doet om de grex-opbrengsten te maximaliseren. De huizenmarkt explodeert en er is maar € 0,3 miljoen aan extra inkomsten.

De heer Hazeleger sluit zich aan bij de PVV. Het aantreffen van een giftige stof in de grond lijkt niet gunstig voor de exploitatie.

De fractie ontving als antwoord op de eerste technische vraag dat de bevindingen van de accountant er nog niet zijn. Hij hoort graag of wat is te zeggen over de richting waar het op gaat. Spreker vraagt wanneer de aanvullende vragen beantwoord kunnen worden.

Mevrouw Van Gilse deelt mee dat haar fractie ook bezorgd is over de voortgang van het project en van mening is dat de huidige marktsituatie benut moet worden om de opbrengst te maximaliseren. Zo kunnen de risico's in de grex beperkt worden. De VVD benadrukt de noodzaak van urgentie, ook bij gemeenten. De provincie zou de gronden zo snel mogelijk moeten verkopen.

De vragen zullen beantwoord worden door zowel gedeputeerde Maasdam als gedeputeerde Van den Berg, de laatste houdt zich coördinerend bezig met het PFOS-dossier.

Door PVV en VVD is de zorg aangegeven die er is rond de woningbouwprojecten. Gedeputeerde Maasdam erkent dat de markt nu goed is en dat het van belang is om snelheid te maken om maximale opbrengsten te genereren. Versnelling moet echter niet de enige raadgever zijn, de provincie zal ook heel zorgvuldig moeten zijn, mede gezien de context van de ontwikkellocaties. De condities om tot gronduitgifte te komen moeten eerst op orde zijn. Er zullen publiekrechtelijke procedures doorlopen moeten worden, waaronder bijvoorbeeld de ontheffingsprocedure van de Wet Natuurbescherming. Dat kan lang duren. De gedeputeerde is zich bewust van de urgentie. Dit wordt met de gemeenten Soest en Zeist gedeeld. De gedeputeerde zegt toe de vragen over de accountant door te geleiden naar de gedeputeerde van financiën, die deze dan zo spoedig mogelijk zal beantwoorden.

Gedeputeerde Van den Berg gaat in op de vragen over PFOS, de consequenties voor de woningbouwlocaties en op de vraag waarom dit wat laat gesignaleerd is. **Het laatste heeft er mee te maken dat er door Defensie voor de overdracht geen onderzoek naar deze stof is gedaan.** Er is een clause in het contract opgenomen dat als er binnen tien jaar nog een ernstige bodemverontreiniging aan het licht komt de provincie een beroep kan doen op de leverende partij, in dit geval de Staat (defensie en het RVB).

Er is door de Provincie beleid gemaakt wanneer er voor deze stof sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging. In dit geval is er sprake van een ernstig geval van bodemverontreiniging dat met spoed moet worden gesaneerd. Vervolgens is een claim gelegd bij de Staat op basis van de koopovereenkomst . Het bodem onderzoek naar PFOS is vorig jaar gestart. Men kwam hierachter na signalen op Schiphol. Het RIVM werd erbij betrokken, het is een nieuw stofje. Het is enigszins geïdentificeerd in het gebied van de potentiële woningbouwlocatie Soesterberg Noord en op het terrein waar de nationale goudvoorraad komt te liggen. De consequenties ervan zijn nog niet duidelijk. GS zijn in gesprek met defensie en het RVB om te bezien of de claim en eventuele saneringskosten daar kunnen worden neergelegd. Vandaar dat dit niet expliciet meegenomen is in de risicoanalyse van de grondexploitatie, wel als pm. Als meer duidelijk is, wordt het ingeboekt. Dit kan leiden tot vertraging. Het kan er ook toe leiden dat aan één kant wordt begonnen met bouwen en dat, tegen de tijd dat de oplossing er is, de sanering van PFOS richting de verkeerstoren zal plaatsvinden. Het is evident dat de markt heel interessant is om woningen weg te zetten.

De heer Van Deún vindt het spreken over een 'stofje' bagatelliserend want het is een ernstige vervuiling. Het is een zwaar gif. De consequenties ervan kunnen worden meegenomen in de grex.

Mevrouw Van Gilse vraagt gedeputeerde Maasdam wanneer GS starten met de ruimtelijke procedures. Gedeputeerde Maasdam licht toe dat dit afhangt van de trekker bij de projecten. De provincie is de trekker bij de woningbouw in Soesterberg. Gedeputeerde Van den Berg probeert dat zo snel mogelijk van de grond te krijgen. De discussie rond PFOS, inderdaad een zware stof, speelt hier doorheen. De

gemeente Soest heeft een aantal opgaven liggen, de discussie die daar loopt is bekend, en ook de gemeente Zeist.

De mastergrex en grex zijn complex. In Soest en Zeist is hierover een geheime informatiebijeenkomst geweest. Gedeputeerde Maasdam zegt toe dat zij een (geheime) informatiebijeenkomst zal organiseren voor de Staten waarin wordt uitgelegd hoe met mastergrex en grex omgegaan wordt en welke projecten dit betreft.

De heer Schipper benadrukt nogmaals dat in het reglement van orde of in de wetgeving niet zoiets bestaat als een geheime informatiesessie. Er moet dus goed nagedacht worden over de status van de bijeenkomst, misschien zou het een geheime commissiebijeenkomst moeten zijn. Hij wijst erop dat dit een keer fout kan gaan.

De voorzitter sluit de bespreking van dit agendapunt af.

3.4 SB Natuurbeheerplan 2020

De voorzitter laat weten dat dit punt is opgevaardeerd door GroenLinks.

Mevrouw Van Elteren memoreert dat het beheerplan onder meer de kaders voor de toekenning van subsidie voor aanleg en onderhoud van kleine landschapselementen betreft. Haar fractie vraagt of het juist is dat particulieren niet in aanmerking komen voor deze subsidie en zo ja, waarom. Een tweede vraag is of dit geld alleen beschikbaar wordt gesteld voor de aanleg van kleine landschapselementen of ook voor het onderhoud daarvan.

Gedeputeerde Maasdam beaamt dat de €700.000 bestemd is voor aanleg en herstel van kleine landschapselementen. Het is niet bestemd voor beheer omdat dit al opgenomen is in de beheercontracten die daarna afgesloten worden. Daarin wordt men verplicht om de elementen te onderhouden.

Het agrarische natuurbeheer gaat via agrarische collectieven. Particulieren komen daar niet voor in aanmerking. Zij kunnen zich echter wel aansluiten bij de agrarische collectieven die de aanvraag doen. In Utrecht Oost zijn dit Utrechts Particulier Grondbezit en LTO partners.

De gedeputeerde wijst op de Statenexcursie op 17 juni aanstaande, die op kleine landschapselementen is gericht. Daar waar de landschapselementen op gemeentelijke gronden liggen, is het aan gemeenten om hier iets mee te doen. De kleine landschapselementen zijn van cruciaal belang voor de biodiversiteit. Het Platform Kleine Landschapselementen is hiervoor opgericht. De provincie hecht hier belang aan en heeft een pilot gedraaid met een aantal gemeenten waarin bekeken wordt of een aanzet tot aanleg en herstel van landschapselementen gegeven kan worden. De pilot was succesvol en wordt uitgebreid.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

4. GROEN – ter bespreking

4.1 SB uitwerking motie 98 (2018) 'Asbest eraf, zonnepanelen erop'

De voorzitter deelt mee dat dit punt is opgevaardeerd door de fracties van de SGP en PvdA.

De heer Hazeleger vindt het tekenend dat een andere gedeputeerde de vragen bij dit agendapunt beantwoordt. Hij memoreert dat bij de Landbouwvisie en de Samenwerkingsagenda twee moties zijn ingediend. Een motie om de subsidie 'Asbest eraf, zonnepanelen erop' in het leven te roepen en een motie om de landbouwcoaches, die met veel succes worden ingezet in Regio Foodvalley, breder in te zetten, namelijk voor de gehele provincie. Dit is bij elkaar gevoegd en nu zijn het energiecoaches geworden. Zijn fractie meent dat dit voor motie 98 uit te leggen is, al had hij graag een andere aanpak gezien. De indiener van destijds, de heer Van Leeuwen, herkende niet veel van wat hij zich ervan had voorgesteld. Als men niet tevreden is met het percentage dak dat bekleed werd met zonnepanelen in de

vorige uitvoering, kan men overwegen om de subsidievoorwaarden aan te passen. Een aanvrager zou bijvoorbeeld alleen in aanmerking kunnen komen voor subsidie wanneer het hele dak vol gelegd wordt. Belangrijker is motie 13 betreffende de landbouwcoaches, die wordt nu helemaal niet uitgevoerd. Zijn fractie heeft hier meer moeite mee. Hij pleit ervoor om motie 13 los te koppelen.

Mevrouw De Boer-Leijnsma deelt mee dat haar fractie dit onderwerp belangrijk vindt en het graag een keer wil bespreken.

Gedeputeerde Pennarts spreekt de suggestie tegen rond de wisseling van gedeputeerden. Het voorliggende voorstel is iets dat de Staten van GS mogen verwachten. GS zien een integraliteit in twee moties en komen met een oplossing waarbij de integraliteit voorgesteld wordt. Dan moet een van de twee gedeputeerden dit voorstel voorleggen. Inhoudelijk en ambtelijk hebben gedeputeerden Maasdam en Pennarts dit afgestemd.

De SGP zou de motie willen splitsen. Dit is mogelijk. Maar GS zien nadrukkelijk de meerwaarde van het aan elkaar koppelen van de twee moties. Dat heeft ook te maken met een klein voorbehoud dat er destijds op motie 98 is gemaakt, die greep erg terug op de oude subsidieregeling. De ervaringen met de subsidieregeling hebben geleid tot voortschrijdend inzicht. De subsidies komt men met name tegen bij grotere bedrijven. Grotere bedrijven hebben ook vaak de kracht om het zelf op te lossen. Met de subsidie moeten zoveel mogelijk mensen bereikt worden en een beperkte subsidie leidt tot een beperkt bedrag voor iedere dakopgave. Dat is niet een doorslaggevend argument voor ondernemers. Als het niet lukt om asbestdaken te vervangen, dan heeft dit met veel meer redenen te maken. Dat brengt de asbestopgave naar de erfgoedcoaches. De laatsten zijn bij de Landbouwvisie door de Staten benoemd, zij helpen boeren bij de transitie naar duurzamere landbouw en helpen problemen op te lossen. In dit voorstel worden de twee moties met elkaar gekoppeld. De gedeputeerde ontraadt het splitsen van de moties. Er moet nog over het voorstel gesproken worden, want er is nog geen dekking. De Staten zouden moeten besluiten om het benodigde bedrag vrij te maken.

De heer Hazeleger is van mening dat beide moties niet worden uitgevoerd. Ze worden samengevoegd tot een nieuw voorstel. Zijn fractie meent dat beide moties moeten worden uitgevoerd zoals zij zijn ingediend. Spreker hoort graag de mening van de andere fracties.

Mevrouw De Boer-Leijnsma meent dat het nieuwe coalitieakkoord afgewacht moet worden. Hopelijk kan op basis daarvan verder gesproken worden.

De heer Westerlaken kan zich voorstellen dat de SGP graag de moties letterlijk uitgevoerd ziet. Zelf hecht hij er meer aan als ze in de geest worden uitgevoerd met hetzelfde resultaat. De voorstellen van het college geven een meer efficiënte aanpak weer dan een letterlijke uitvoering van de moties.

Mevrouw Keller sluit zich aan bij de SGP. Waarschijnlijk zou haar fractie tegen het voorliggende voorstel stemmen.

De heer Schipper wijst erop dat er aan adviezen 1.500.000 Euro wordt besteed. Daarmee zijn de asbestdaken nog niet gesaneerd. De urgentie is er. Er komt binnenkort waarschijnlijk een nieuw coalitieakkoord. Spreker hoort graag wat daarin aan middelen is opgenomen hiervoor, anders moet dit bij de voorjaarsnota opgelost worden.

De heer Schaddelee onderstreept het pleidooi van de SGP. Bij de motie over de landbouwcoaches is indertijd gezegd dat het niet enkel moet gaan over de energietransitie of over asbest, maar over de bredere regelgeving; allerlei transities waarmee veel agrariërs te maken krijgen. In dat licht werd gezegd dat het goed zou zijn om landbouwcoaches te hebben. De regelgeving kan niet simpeler dan hij nu is. Dus moeten boeren geholpen worden om vat te krijgen op de regelgeving en die op een goede manier te

vertalen naar hun specifieke situatie. Het memo riep de angst op dat de landbouwcoach versmald wordt tot alleen het asbestprobleem.

Mevrouw De Widt sluit zich aan bij CU en CDA. Een brede aanpak is van belang bij de erfgoedbegeleiders. De heer Hazeleger meent dat de bijdragen van die fracties recht tegenover elkaar stonden. Mevrouw De Widt excuseert zich. Haar fractie wil aansluiten bij de aanpak van het CDA en zij hoorde in de bijdrage van de CU een overeenstemming.

De heer Bart zegt zich te kunnen vinden in de woorden van mevrouw De Widt. De bijdragen van CU en CDA sluiten elkaar niet helemaal uit. Het is een erfgoedbegeleider en niet een energiecoach, dat is belangrijk. In bredere zin staat dat ook in de motie. Het gaat om kwaliteit van besturen, dus het is belangrijk dat er wordt gekeken naar de uitvoering die het meest effectief is. Dat is het combineren van de twee moties. In die zin sluit hij zich aan bij de bijdragen van CU en CDA.

Gedeputeerde Pennarts denkt beide zijden tegemoet te kunnen komen. Bij de bespreking van de Landbouwwisie was het de bedoeling om de coaches breder in te zetten dan alleen voor het asbestvraagstuk, maar ook bij verrommeling, vrijkomende agrarische bebouwing, sociale problematiek van boeren die willen stoppen maar daar de ruimte niet voor hebben, boeren die geen perspectief zien in voortzetting van hun bedrijf op een andere manier. GS stellen voor het asbestvraagstuk daarvan onderdeel uit te laten maken, dit hangt immers erg samen met schuren waar daken op liggen waarvoor nog geen toekomstige bestemming is. De regelingen vragen inzicht en kennis die bij boeren niet aanwezig is. Bij subsidieregelingen komt het er in de praktijk altijd op neer dat mensen een vrij geringe vergoeding krijgen voor een grote opgave.

De moties liggen in tijd achter elkaar. De Staten hebben niet bedoeld dit apart te regelen, maar zij hebben op een ander moment een uitspraak gedaan over iets waar een oplossing voor moest komen. GS stellen voor om die zaken te combineren.

Het voorliggende stuk was vrij lang, wellicht willen de Staten hierover spreken met een volgende portefeuillehouder.

De gedeputeerde vraagt de Staten nadrukkelijk om het voorstel in beschouwing te nemen. De problematiek is weerbarstig en de vraagstukken zijn niet makkelijk te isoleren. Men heeft ook geleerd van de toepassing van de regeling 'Asbest eraf, zonnepanelen erop'. Die is op een aantal punten niet terechtgekomen op de plek waar hij het meest doeltreffend kan zijn.

De heer Hazeleger vraagt of het de bedoeling van de gedeputeerde is om de landbouwcoaches zoals ze in Foodvalley worden ingezet, breder in te zetten en motie 98 daarbij onder te brengen.

Gedeputeerde Pennarts antwoordt bevestigend.

De heer Hazeleger wijst erop dat de formulering dan eenvoudiger had kunnen zijn: gekozen wordt voor de landbouwcoaches en die lossen meteen het asbestprobleem op.

De voorzitter rondt de bespreking van dit agendapunt af.

Mevrouw Broere heeft iemand met een camera zien rondlopen. Zij vraagt waarvoor dit is en of PS daar toestemming voor gegeven hebben.

Mevrouw Selman licht toe dat deze personen werkzaam zijn in het Provinciehuis. Zij maken een filmpje voor social media om het project Gast van de Staten te promoten.

Mevrouw Broere vraagt of alle gezichten geblurd worden.

De voorzitter stelt dat de commissievergadering een openbare vergadering is.

Volgens mevrouw Broere wordt er een opname van mensen gemaakt die wordt uitgezonden. De AVG verbiedt dat.

De voorzitter meent dat de AVG dit niet verbiedt en zegt toe dat hiernaar gekeken wordt.

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Selman.

Mevrouw Selman herinnert de fracties aan de uitnodiging van de PCL voor een kennismakingsgesprek op 29 mei aanstaande. Nog niet alle fracties hebben gereageerd.

5 SLUITING

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering onder dankzegging voor ieders komst en inbreng.

6 TER INFORMATIE

6.1 Memo voortgang Geluidswal Veldhuizen

6.2 SB ontwerp natuurbeheerplan 2020

6.3 SB stand van zaken Ringpark Utrecht

6.4 SB beheerplan Natura 2000 Binnenveld

6.5 Advies ARK inzake veestal Leersum

6.6 SB vaststelling nieuwe subsidieregeling voor aankoop NNN-gronden

6.7 SB voortgangsrapportage Integraal Gebiedsontwikkelingsprogramma 2012-2019

6.8 PCL-PAL advies 'checklist omgevingskwaliteit'

7 AD HOC OMGEVINGSVISIE

7.1 Memo uitkomst en vervolg Utrechtse Omgevingswetdag 2018

8 INGEKOMEN BRIEVEN

8.1 Ingekomen brief stichting Groen in Amersfoort